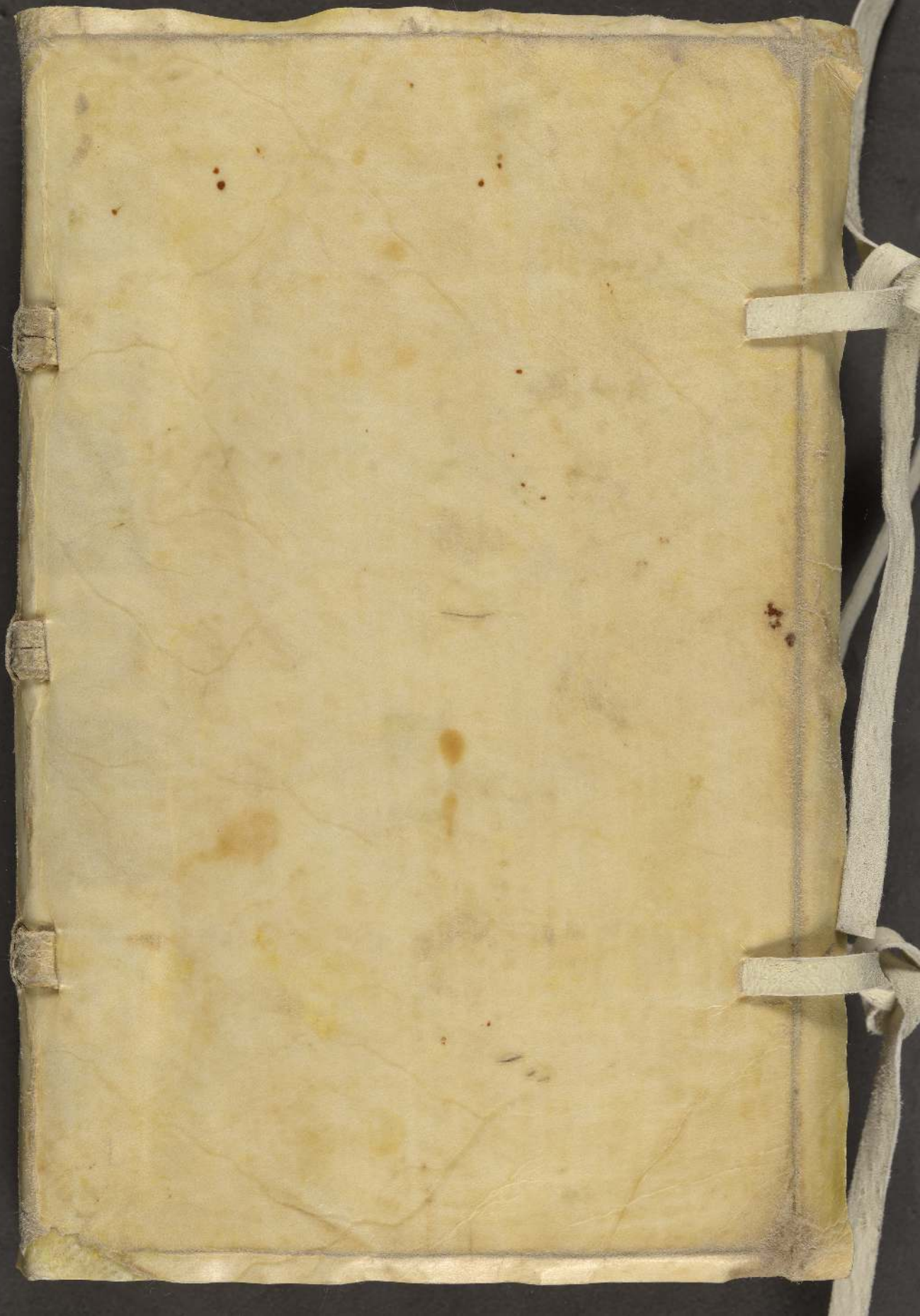

141

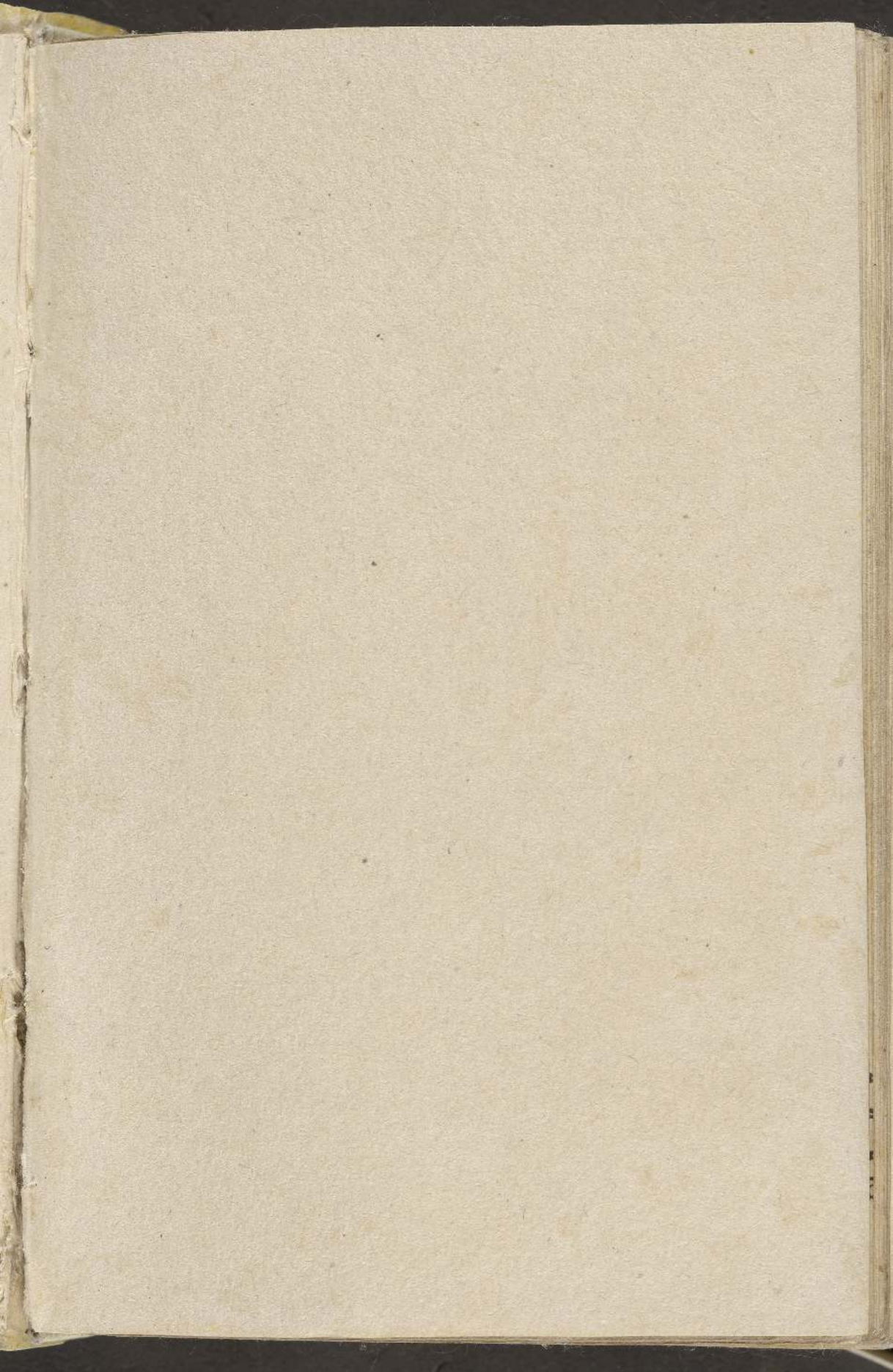
CASS

RICHARD C. KESSLER
REFORMATION
COLLECTION

PITTS THEOLOGY LIBRARY
EMORY UNIVERSITY

M C M L X X X V I I

FORMA INQUISITIONIS HIS-

panicæ instituta in infe-
riori Germania

Anno

1550.

Pfal. xxxvi.

Gladium euaginauerunt im-
p̃i, intenderunt arcum suum, ut
desiciant pauperem & inopem,
ut trucident rectos corde.

Gladius eorum intrabit in
corda ipsorum, & arcus eorum
confringetur.

EPISTOLA PII CVIVS
dam uiri scripta ex celebri Vrbe
inferioris Germaniæ, de
Hispanica inquisi-
tione.

Hic iam plena rumorum sunt
omnia propter mandatum in-
quisitionis, quod tamen adhuc
hic nondum publicatum est. Habent
autem inquisitores adhuc instructio-
nem autoritate imperiali confirma-
tam, ex qua patet, quid non technarum
& astutiarum moliatur Diabolus per
suos, ut destruat, perdat & dissipet uni-
uersam Christi Ecclesiam. Dominus
adsit nobis sua gratia & spiritu, ac de-
struat omnia opera Diaboli, propter
Iesum Christum Dominum nostrum
Amen. Hæc exempla sunt uobis pro-
posita & omnibus ditionibus, regioni-
bus & ciuitatibus, ubi adhuc sonat uox
Euangelij de Iesu Christo, Si constan-
tes in confessione uerbi permanseritis,

nihil uobis periculi erit, pietas enim habet promissiones uitæ præsentis & futuræ: Si uero in confessione Christi ac uerbi sui non constantes perstiterimus, & Diabolo aut suis uel latum pedem cedamus uel concedamus, in Interim suo, in Adiaphoris symbolis Antichristianismi, uel in alijs suis technis, actum est de tota Ecclesia Christi, irumpet Diabolus in Ecclesiam & omnia turbabit, cælum terræ miscebit, has inquisitiones quoq; & similes tentationes ac flagella inuehet in regionib⁹, ubi iam sonat læta & iucunda illa uox sponsi ac salutis datoris nostri Iesu Christi: Et hæc omnia ad illum finem faciet Diabolus per suos, ut destruat, perdat ac perturbet Ecclesiam Christi dilectam, & omnem ornatum eius auferat, nempe uerum usum uerbi ac Sacramentorum Christi. Et quanto magis Diabolo uel suis cedimus & minus confitebimur, tanto maiorem potestatem acquireret in nos Diabolus, & concedentur illi maiora, propter negligentiam confessionis. Quapropter uos
Saxo

Saxones uiriliter agite, confortetur cor
uestrum, plus timete æternas poenas, q̃
temporarias ac parui momenti, redde-
tur uobis centuplum in hoc & in futu-
ro sæculo, resistite Diabolo & suis, forti
fide, ac strenua cōfessione, & ecce fugiet
uos, ac saluabimini ut tres illi pueri
apud Daniele in fornace ignis. Nulla
enim arma potētiora sunt ad fugandū
Diabolum, & ad conatus suos proflig-
andos & dissipandos quam oratio fi-
deliū, ac confessio strenua uerbi Chri-
sti: Nullæ res etiam in uniuerso mundo
illi magis inuisæ & execrabiles sunt,
imo damnum adferunt maius q̃ dicta
precatio & confessio, Has in uobis om-
nibus augeat & confortet suo spiritu
Dominus Deus pater noster per & pro-
pter Iesum Christum Dominum no-
strum Amen.

Commendo me precibus uestris &
uestre Ecclesiæ, ut Dominus Deus pa-
ter semper adsit mihi suo spiritu ppter
Iesum Christum propitiatorem nostrū
Amen, ut conseruet me in uera fide &
obedientia uerbi sui, Amen.

Spiritu principali confirmet uos
Dominus, ut in pura doctrina & con-
fessione uerbi Christi semper fideles
ac strenui inueniamini, & hoc
propter Iesum Christum
Dominum no-
strum A-
men.

Die 16. Augusti. Anno
1550.

Instru,

INSTRVCTIO PRO Inquísitoribus.

VM SACRA CAE-
sarea Maiestas pro ea
deuotione, quam erga
Deum, sanctam Ecclesi-
am, Religionem Christi-
anam, & uniuersos Chri-
sti fideles ex debito Im-
perialis officij gerit, multis modis conata sit, om-
nes haereses & errores, qui hodie in diuersis mun-
di partibus pullulant, extirpare, & praecipue pra-
cauere, ne boni, & simplices Christiani, à Pseudo-
prophetis, qui sub ueste ouili tanq̃ lupi rapaces,
discurrunt, ad seducendos iustos & pios, eorum
peruersa dogmata sub specie pietatis illis incul-
cantes, seducerentur, Et diuersas fecerit constitui-
ones, ordinationes & edicta, praecipue in ditioni-
bus inferioris Germaniae, suae Maiestatis ex succes-
sione suorum praedecessorum subiectis, ac alijs suae
Maiestati postea incorporatis & acquisitis, quae
strictè obseruari & debitae executioni mandari uo-
luit, prout & adhuc uult.

Et cum per experientiam, rerum Magistram,
compertum sit, non sufficienter negocio tam ar-
duo esse

duo esse satisfactum, præcipue propter nonnullos malos sacerdotes & uiros Ecclesiasticos, qui non obstantibus huiusmodi Ordinationibus & edictis, simplices populares & Laicos peruersa eorum doctrina inficere, & à uia ueritatis & unionis sanctæ Matris Ecclesiæ seducere non formidant.

Ideo sua Maiestas huic malo mederi uolens in prouincijs inferioris Germaniæ suæ Maiestati ratione sui patrimonij subiectis, certos inquisitores hereticæ prauitatis, uiros doctos & probatos, inculpata uitæ & famæ, ordinari & designari curauit, quibus data est ampla potestas contra omnes hæreticos & hæresis suspectos, eorumq; fautores & receptores inquirendi, procedendi, corrigendi, & puniendi, nec non procedendi in Curia seculari iuxta formam & tenorem literarum Apostolicarum desuper confectarum.

Et ut hæc tam sancta & tam necessaria inquisitio, melius & commodius fieri posset, sua sacra Maiestas tanquam Dominus supremus inferioris Germaniæ, ordinauit & statuit ea, quæ sequuntur.

Imprimis ut prædicti inquisitores & commissarij seu alter eorum assumpto secum Notario uiro integro & experto ad exercitium actus Notoriatu in his partibus admissio, debeant expensis
sue

sue Maiestatis uisitare Prouinciam sibi commis=
sam, & diligenter tam apud officiatos sue Maie=
statis, quàm alios uiros pios & integros inquire=
re, si qui sunt hæresi infecti, aut de ea uehementer
uel ex probabilibus coniecturis suspecti: Similiter
si aliqui sub se habeant, aut legant libros prohi=
bitos & damnatos, aut teneant conuenticula, in
quibus de sacra scriptura, aut Religione Christia=
na disputent, aut communicent, deq; illorum fau=
toribus & receptatoribus, suamq; informationem
per Notarium in scriptis authenticè redigi curare,
quæ diligenter custodiri debeat, ut ad eandem
quoties necesse fuerit, recursus ac relatio habea=
tur, debentq; dicti inquisitores & commissarij ex=
aminare testes, per eos audiendos in forma Iuris,
præstito solenniter iuramento de dicenda ueritate,
omni odio & fauore exclusis, & illos ne aliquem
accusent ac deferant per inuidiam, aut aliam ali=
quam occasionem, admonere & diligenter inter=
rogare de causa scientiæ suorum dictorum, & il=
lam in informatione inferere, ne uiri boni iniuste
scandalizentur.

Et si aliqui apud Inquisitores compareant
uolentes alium deferre super hæresi, ea tamen con=
ditione, quod nomen delatoris celabitur, & infor=
mationi non inferetur, ut sæpius contingit, illos
tanquam testes non recipient, neq; eius delationem

Informationi inferent, neq; ex huiusmodi delatione
contra aliquem procedent, seruabuntq; secretè ea,
quæ eis deferentur, absq; eo quod publicabunt
delatores, nec etiam depositiones testium, nisi qua-
tenus ad procedendum contra reos de iure fuerit
necessarium, tenebuntur tamen omnes audire, & si
per alios delatio uera probari poterit, ex depositi-
one illorum si sufficiens sit, contra delatum proce-
dat, nullo habito respectu ad delationem huiusmo-
di, quæ pro nulla reputabitur.

Et si prædicti Inquisitores commissarij com-
periant aliquos, qui per inuidiam, aut alia occasio-
ne alios iniuste detulerint, hoc indicabunt Magi-
stratui eius loci, aut concilio prouinciali, & ipsi
contra tales calumniatores procedi curent.

Item dicti Inquisitores & Commissarij po-
terunt uocare coram se, quoscunq; subditos Cæsa-
reæ Maiestatis, cuiusq; authoritatis, qualitatis, aut
conditionis fuerint, aut quacunq; authoritate aut
potestate utantur, etiamsi sint præsides, consili-
arij prouintie, aut alij officiales sue Maiestatis, si-
ue Burge magistri, Scabini, aut de Magistratu loci,
ad præstandum solenne iuramentum de dicenda
ueritate super interrogandis, & deponendo ea,
quæ uerè sciunt & finaliter, si sciant aliquos hæ-
resi in-

res infectos, aut de ea uehementer suspectos.

Et si aliquos offendant, qui in testimonio reddendo se difficiles reddant, aut deponere omnino recusent, illos admonebunt, quod si eorum monitis non obediunt, notabuntur tanquam fautores hæreticorum, procedentq; contra illos tanquam fautores hæreticorum in forma Iuris, aut poterunt illis mandare, sub certis pœnis pecuniarijs pro eorum arbitrio moderandis, ut deponant, & nisi obederint, uult sua Maiestas huiusmodi pœnas irremissibiliter exigere.

Et si aliqui pertinaciter non formidantes pœnam pecuniariam in sua recusatione persistant nolentes curam inquisitoribus deponere, si Laici fuerint, ut fautores hæreticorum punientur, pœna imdictis Cæsarijs contenta: Si uero Ecclesiastici fuerint, procedent contra eos dicti Inquisitores, prout ipsis iustum & æquum uidebitur.

Vult Cæs: Maiestas, & mandat omnibus & singulis præsidibus, consiliaribus & iudicibus bailiuis, maioribus scultetis, ac generaliter omnibus suis Officialibus, omnibusq; Magistratibus & subditis suis, ut in tam sancta & pia Inquisitione præfatis Inquisitoribus, Notario, & alijs suis officialijs & familiaribus assistant, omnemq; fauorem & auxilium præstent, quoties requisiti fuerint, omnemq;

nemq; diligentiam adhibeant, ne dicti inquisitores, Notarij, & alij sui officijati, & familiares aliqua iniuria Reali aut Verballi afficiantur. Et si aliquos illos murmurantes inuenerint, illos apprehendant, & seuerè puniant, in exemplum aliorum, sub pœna indicta contra fautores Hæreticorum, quam incurrent, si notabiliter negligentes in hoc deprehendantur.

Si dictis Commissarijs seu Inquisitoribus, seu alteri eorum per informationem sufficienter constiterit, & plene probatum fuerit per duos testes, aut alios legitime, aliquem esse hæreticum, & contrauenisse constitutionibus, ordinationibus, seu edictis per Cæsarem ad extirpandos hæreses promulgatis. Eo casu ipsi Inquisitores uel alter eorum reos apprehendi iubebit, ac sub fida custodia detineri, uel per Iudicem loci, uel per alios eorum arbitrio assumendos, quibus sua Maiestas uult per Iudices loci tam suos, quam suorum Vasalorum omnem dari assistentiam. Et si in hoc negligentes aut difficiles se reddant, punientur pœna contra fautores hæreticorum indicta.

Ad hunc effectum Cæsarea Maiestas præfatis Inquisitoribus tradet literas potentes, quarum uigore dicti iudices, præmissa omnia facere & adimplere tenebuntur.

Ac mana

Ac mandauit consilijs suis supremis, ac Pro-
uincialibus, ut exemplariter puniant omnes et sin-
gulos, qui in præmissis culpabiles aut negl-
gentes inuenientur, sicq; provideant, ut sua Maie-
stas intelligat, negocium hoc Inquisitionis per eos non
impediri, sed promoueri, alioquin & in illos ani-
maduerti iubebit.

Postquam autem Rei apprehensi fuerint, si
Ecclesiastici sint, illos ducant sub fida custodia ad
carceres Concilij Prouincialis uel ordinarij ac Dia-
ocesis loci, prout commodius eis uisum fuerit. In
quo loco dicti Inquisitores, contra eiusmodi Reos
procedant iuxta tenorem eorum commissionis,
summam & planè sine figura & strepitu iudicij
& processu. Et instructi assument secum aliquem
uel aliquos de consilio Cæsaris, per eos eligendos
ad definiendum processum & condemnandum uel
absoluendum Reum: Qui sic electi, tenebuntur ad
requisitionem Inquisitoris processum uisitare &
opinari ad condemnationem uel absolutionem
rei. Quemadmodum & concilium ipsum Pro-
uinciale super eiusmodi processum deliberare &
sententiam dicere tenebitur, si ad hoc ab Inquisi-
tore rogetur & requiratur.

Si uerò aliqui in præmissis se præbeant diffi-
ciles, aut onus subire recusent, rescribent Inquisi-
tores

tores Regine seu Consilio priuato, qui taliter prouidebunt, quod negocium Inquisitionis per eiusmodi subterfugia non proteletur, neq; differatur.

Quando prefati Inquisitores, seu alter eorum cum consilio aliorum per eum ex consilio Prouinciali aut alio consilio assumendo, declarauerint aliquem esse degradandum & Curie seculari tradendum degradatione iuxta Tenorem Commissionis Apostolicæ facta, Consilium prouinciale uel idem præordinatus Iudex loci tenebitur statim & absq; aliqua dilatione, eiusmodi sententiam executioni demandare, prout de Iure.

Si uerò dicti Inquisitores seu eorum aliquis per suas informationes inuenerit aliquos Laicos, contrauenisse ordinationibus, Cæsareæ Maiestatis, illos communicabit alicui ex consilio Cæsaris in singulis Prouincijs, per illos ad hoc assumendo, ex cuius relatione, Consilium prouinciale iubebit eiusmodi Laicos apprehendi, & iuxta formam edictorum puniri. Ac ut hoc citra aliquod irregularitatis periculum facere libere queant, sedis Apostolicæ permissio super hac re expectatur: Interim uerò ubi opus uidebitur eius loci Inquisitores ad Informationes eiusmodi processuri, consilium Prouinciale pro aliquo sibi adiungendo interpellare.

terpellare poterunt, cuius quidem adiuncti id erit officium, diligenter animaduertere, ne quid contra Cæs: Maiestatis edicta ac ordinationes commissum comperiatur, ut si quid tale apparuerit, Iudici loci, seu consilio Prouinciali ac procuratori generali eas informationes communicent, qui iuxta edictorum tenorem contra transgressores debite procedere tenebuntur.

Videbunt ex informationibus Inquisitores communicatis, ut dictum est, si constiterit aliquos Laicos suspectos de hæresi, & aperte non probeatur, illos edictis Cæsar: Maiestatis contrauenisse, tunc Inquisitor contra eos procedat, iuxta formam Iuris, usq; ad sententiam diffinitiuam, in qua ferenda, utetur consilio alicuius consiliarij Cesareæ Maiestatis, uel alterius periti uel experti uiri, per consilium prouinciale ad hoc deputandi.

Similiter ubi Iudices seculares per processum coram eis factum contra accusatos de contrauentione edictorum Cæs: Maiestatis inuenerint accusatos non sufficienter conuictos ad subeundam poenam, in edictis contentam, alios tamen suspectos aut hæresi uehementer diffamatos, uel aliquam poenam, à iure communi statuta puniendos, tunc processum communicabunt Inquisitori, ut consideret si

ret si contra illos ulterius erit procedendum, & eo casu absoluendo ab instantia iudicij secularis, remittent ad Inquisitorem.

Vetat etiam Cæs: Maestas ac inhibet omnibus consilijs provincialibus sub poena suæ indignationis, ne suis mandatis aut literis processus aut informationis Inquisitoris, aut Iuris memoris aliquo modo resistatur.

Sed si quæ difficultas inter consilium Provinciale & Inquisitores seu Inquisitorem oriatur, Regina rescribatur, quæ pro qualitate negocij providebit.

Similiter non vult sua Maestas, ut Inquisitores aliquo modo in exercitio Commissionum suarum per ordinarios loci seu eorū officiales impediuntur, cōtra quos nisi omnes obediant, censuras Ecclesiasticas iuxta Tenorem literarum Apostolicarū procedere poterunt, & si necesse fuerit Regina quæ illis omnem præstabit fauorem & auxilium, ne negocium tam pium sub hoc prætextu differatur. Vicissim & Inquisitores non debent aliquo modo impedire ordinarios seu eorum officiales in processibus per eos inchoatis aut inchoandis.

Si In-

Si Inquisitores unius prouinciæ seu alter eorum per suas informationes inuenerit aliquos deferri hæreticos alterius Prouinciæ, statim hoc significabit Inquisitoribus seu Inquisitori prouinciæ, in qua habitat taliter delatus & transmittet copiam huiusmodi informationis manu Notarij signatam, ut dictus Inquisitor contra delatum procedat, modo & forma præscriptis.

Item præfati Inquisitores & commissarij in uisitatione Prouinciæ diligenter inquirent de curatis, si boni & synceri & Catholici fuerint, & si inuenerint aliquos mercenarios seu uicecuratos, qui aliquando Religiosi fuerint, & eorum habitu curas administrant, illos amoueri, & alios in eorum locum subrogari à Iudice Ecclesiastico obtinebunt.

Si uerò inueniant aliquos curatos concubinario notatos, aut scandalose uiuentes, aut planè indoctos & imidoneos, illos deferent Episcopo, & suis officialibus, illos admonendo suis literis & curis. De idoneis, doctis & probis curatis prouideant, reseruata nihilominus cuiq; sua collatione & præsentatione, destituendo notatos concubenarios aut scandalose uiuentes, seu alios planè indoctos. Et nisi Episcopi & sui officiales eorum monitis obediant, Regiæ significabunt.

B

Præfati

Præfati Inquisitores & inquirent de libris
qui uenduntur per Bibliopolas aut imprimuntur
in locis Prouinciæ eis destinatæ, si aliquos habeant
damnatos aut suspectos, & similiter de tota con-
uersatione & fama impressorum & Bibliopola-
rum. Et si quid in his corrigendum inuenerint,
consilio Magistratus loci aut consilij Prouincia-
lis corrigant, & si aliquid illis fiat obstaculum,
Reginæ indicabunt.

Item hoc præcipue laborabunt dicti Inqui-
sitores, ne hoc negocium tam pium, quod est diffi-
cile, reddant impossibile, neq; nimis conniueant,
Primò remedium adhibeant in his quæ sine pe-
riculo Religionis & incommodo Reipub: tole-
rari non possunt, tantamq; adhibeant diligentia-
am, ut omnibus persuadeant, se non quæ sua, sed
quæ Christi sunt, querere, hoc solum conantes,
ut hæ Ditiones inferioris Germaniæ ab omni er-
rore purgentur, omnesq; ab hæresi seruentur.

Vt autem negocium hoc Inquisitionis me-
lius procedat, uult sua Cæs: Maiestas, ut dictis In-
quisitoribus & suis officialibus de competenti sa-
lario suis expensis provideatur.

Quantum uerò attinet ad expensas apprea-
hensionis

hensionis & captiuorum, illæ soluentur per Iu-
dices loci, qui reos apprehendant, quæ illis resti-
tuentur in rationibus suis, quas singulis annis red-
dere tenentur, & in hoc per literas rationali-
um illis providebitur sic: Signatum Char-
les & subscriptum, sic ordinatum per
suam Maiestatem Bruxellis ultima
die Maij, Anno 1550.

& signatum Vor-
reken.

B 2

Questi-

QVAESTI=

ONES DE QVIBVS IN=

quísitores in inferiori Ger=

mania, Christianos

examinant.

1. *An credat iure diuino licitum esse præstare iuramentum.*
2. *An credat iure diuino se obligari per iuramentum, dicere ueritatem super proponendis de fide.*
3. *An credat hanc solam esse Ecclesiam Catholicam, in qua est unanimitas & communis professio doctrinae Euangelicae & Apostolicae, secundum intellectum & expositionem sanctorum patrum, & dijudicationum & determinationum generalium Conciliorum ab Ecclesia receptorum, & in qua est administratio Sacramentorum, secundum Catholicam traditionem in Ecclesia occidentali, hætenus pie & laudabiliter obseruata, quæ non in angulo aliquo orbis terrarum conclusa, sed in*

sed in unitate doctrinae & Sacramentorum communione in uinculo pacis diffusa est, & propagata per totum terrarum orbem.

4. An credat in hac Ecclesia Catholica nos omnesq; alios esse, qui in hac concordia, communione, & pace sub obedientia unius summi Pontificis & sanctae sedis Apostolicae uiuimus.

5. Num putet e diuerso Ecclesiam esse Lutheranos, seu Buceranos, uel horum similes Sectarios, qui Ecclesiam, quam nos, ut Apostolicam & Catholicam agnoscimus, execrantur, atq; adeo non CHRISTI, sed Antichristi Regnum uocare non uerentur.

6. Num sentiat: Iustificationem hominis consistare ea sola fide, qua quis credit sibi non imputari peccata propter Christum, An potius nobiscum credat iustificationem esse communicationem iusticiae Christi, non solum eius imputationem, sed actualem regenerationem & renouationem mentis, per spiritum charitatis, quo demum per fidem accepto, ex iniustis iusti efficimur & quae iusta & sancta sunt operamur, peccatis Christi merito condonatis.

7. An credat quòd peccatum originale per iustificationem, quæ sit in Baptismo uirtute Sacramenti, non tantum tegatur, sed & tegendo auferatur & dissoluatur, ut uerum sit dicere, Omni peccato caret iam Baptisatus, est mundus totus: Vel è diuerso existimet, peccatum hoc realiter adhuc in Baptisato superesse, hoc est, concupiscentiam, quæ manet in renatis post Baptismum, non tantum fomitem esse peccati, sed reuera peccatum, tale tantumq; quod sua natura omnes pariter tam infantes baptisatos, quam adultos damnet, (etiamsi nullus postea accedat consensus) nisi non imputaretur, pro qua etiam non imputatione à Baptismo continuè orandum sit.

8. An credat liberum Arbitrium peccato primi hominis oppressum, per renouationem quæ in Christo Iesu est in baptismo, uerè liberari, ita ut sic præuentum à Deo per gratiam, quæ est in CHRISTO IESU, exinde tam in ipsa iustificatione, quam in bonis operibus, tanquam partiale agens concurrat, et cooperetur Deo, & ea ratione cum gratia Dei causa meritorum fiat.

9. An credat baptisatum seu regeneratum assistente et adiuuante gratia, posse facere seu implere mandata Dei, secundum eā rationem impletionis, quam

quam exigit à nobis Deus, quàm diu sumus in hoc
mortali corporis tabernaculo.

10. An credat hominem renatum & adul-
tum per obseruationem mandatorum Dei, seu bo-
nis operibus & fide ex dilectione Dei factis pro-
mereri regnum Cœlorum.

11. An credat hominem propter opera mala
condemnandum esse ad ignem æternum, etiamsi ha-
beat tantam fidem, qua & Prophetare & Dæmo-
nes eijcere, et montes transferre possit, nedum eam
qua credit sibi remissa peccata propter Christum.

12. An credat hominem tantisper manere in
morte, quam diu fides eius non uiuificatur, uel ac-
cenditur per charitatem.

13. An credat septem Sacramenta esse Eccle-
siae, uidelicet: Sacramentum Baptismi, Sacramen-
tum Confirmationis, Sacramentum Eucharistiæ,
Sacramentum poenitentiae, Sacramentum ordinis,
Sacramentum matrimonij, & Sacramentum ex-
træ unctionis infirmorum, & quòd hæc Sacra-
menta conferant gratiam suscipienti, non ponen-
ti obicem.

14. Vel an è diuerso credat tantum duo esse
Sacramenta : Baptismum & Eucharistiam.

15. An credat differre Baptismum Christi à
Baptismo Ioannis, & quomodo.

16. An credat in administratione Baptismi ad-
hibendas esse solennes orationes & Cæremonias
Ecclesiasticas, quales sunt : Exorcizatio, & Ex-
ufflatio Diaboli, crebra crucis impressio, manus
impositio, datio consecrati salis, apertio aurium &
narium cum salina, unctio tam ante, quàm post
Baptismum, consecratio Baptismi more solenni,
abrenuntiatio, & professio fidei per susceptores,
non suo sed infantis nomine, & impositio albæ ue-
stis. Et quod has Cæremonias extra tempus neces-
sitatis contemptim omittens, Schismaticus cen-
sendus sit.

17. An credat usum Chrismatis esse de neces-
sitate Sacramenti confirmationis, illudq; successisse,
in locum corporalis descensionis spiritus Sancti,
post tempora Apostolorum, & Apostolica tra-
ditione.

18. An credat administrationem huius Sacra-
menti solis Episcopis esse reseruatam.

An crea

19. An credat uirtute huius Sacramenti in-
fantibus uel alijs confirmatis conferri uirtutem
constantiae, professionis fidei, patientiae in tribula-
tionibus & robur uincendi astus Diaboli, & per-
seuerandi in bonis operibus.

20. An credat in Eucharistiae Sacramento sub
qualibet specie esse uerum corpus & uerum san-
guinem Domini nostri Iesu Christi: Substantia pa-
nis & uini aqua mixti, in corpus & sanguinem
Christi, uirtute uerborum consecrationis transsub-
stantiari.

21. An credat ueritatem corporis & sangui-
nis Christi in Eucharistia esse permanentem, &
non in solo usu sicut Baptismi Sacramentum, con-
sistere. Et propterea posse nos, & debere hoc Sa-
cramentum pro infirmis reseruare, & in eo Chri-
stum illis praesentialiter se exhibentem adorare.

22. An credat hoc Sacramentum sine graui
scelere alibi posse confici, quam in locis consecra-
tis, & ad hoc rite adornatis, seu ab alijs, quam à
sacerdotibus ieiunis, idemq; Sacramentum post fa-
ctam consecrationem sumentibus.

23. An etiam credat Laicis sufficere ad salu-
tem com-

tem communio^{rem} sub una tantum specie, ut sub
qua reuera continetur totus Christus.

24. An credat Missam esse Sacrificium nouæ
legis, in qua non solum conficiatur, sed & Deo
patri representatiue offeratur, non cruento qui-
dem sed incruento & commemoratiuo Sacrificio,
corpus & sanguis filij sui tam pro uiuis quàm pro
defunctis.

25. An credat Lutheranos ac Buceranos hoc
Sacramentum extra communionem Ecclesiæ Ca-
tholicæ omisso sacro Missæ Canone, in quo forma
Consecrationis Ecclesiæ concredita continetur,
posse conficere.

26. An credat in Canone Missæ pro Romanæ
et Catholicæ Ecclesiæ summo Pontifice orādū esse.

27. An credat in eodem habendam esse me-
moriam sanctorum, qui cum Christo uiuunt & in
eorū communionem uota nostra reddenda esse Deo.

28. An credat Sanctos cum Christo regnan-
tes non solum in hac uita imitatione, sed laudis
quoq; & honoris exhibitione & meritorum &
intercessionis pro nobis apud Deum attributione,

& ubi

ut Deum pro nobis orent, imploratione itine-
randos esse.

29. An credat hoc Altaris sacrificium ad
hæc orationes & Eleemosinas fidelium prodesse
defunctis, qui fideles decesserunt ad purgationem
macularum in hac uita contractarum, & ante obi-
tum nondum satis expiatorum, & pro absolutione
poenarum temporalium.

30. An credat post hanc mortem talem ali-
quem esse ignem, in quo eiusmodi fideles animæ
purgentur.

31. An credat tres esse integrales partes pœ-
nitentie, relapsorum in crimina post baptismum,
uidelicet: contritionem, confessionem Sacramen-
talem & satisfactionem ad remissionem pœnæ &
culpæ necessarias.

32. An credat enumerationem criminum sal-
tem letalium & eorum quæ augunt conscientiam,
necessariam esse in confessione Sacramentali, quæ
fit & fieri debet Sacerdoti, modo haberi possit
eius copia.

33. An credat satisfactione Ecclesiastica me-
deri

deri reliquijs peccati, mitigari seu tolli poenas temporales & Ecclesiae legi satisfieri, & propterea eam necessariam esse lapso post Baptismum.

34. An credat Ordinem in Ecclesia esse Sacramentum, ita quod ille qui non est ordinatus, secundum ritum Catholicae Ecclesiae per suum proprium uel alium Catholicum Episcopum, de proprij Episcopi consensu, non possit efficaciter in Ecclesia Sacramenta Ecclesiastica ministrare, nec alia Ecclesiae ministeria salubriter obire.

35. An credat sanctum Petrum fuisse Principem Apostolorum & Christi Vicarium, & Romanæ et Catholicae Ecclesiae summum Pontificem, & tales quoq; censendos esse, qui ei canonicè in Cathedra sua successerunt, & succedunt, quamuis sint longè inferiores merito.

36. An credat à tali Pontificis obedientia (excepta causa hæresis, siue schismatis) posse recedi.

37. An credat Matrimonium esse Sacramentum Ecclesiae, & indissolubile uinculum unius uiri & unius uxoris, & eum qui priori uxori, antequam ea morte decedat, aliam superinduxerit, adul-

adulterum esse, etiamsi ex causa fornicationis di-
missa sit.

38. An credat Matrimonium clandestinè
contractum, accedente utriusq; contrahentis as-
sensu, coram Deo uerum Matrimonium esse,
ita quòd tali metrimonio fraudem
faciens, adulter censen-
dus sit.

IMPRESSVM MAG-
deburgæ per Michaelẽ Lot-
therum. 4. Octobris.
Anno

1 5 5 0.

